

แนวปฏิบัติที่ดีด้านการวิจัย

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง: เขียนโครงการวิจัยให้ได้ทุน

คณะผู้จัดทำ:	1. พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
	2. พระครูวินัยธรสัญญาชัย ญาณวีโร,ดร.	รองประธานกรรมการ
	3. พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร.	รองประธานกรรมการ
	4. ผศ.ดร.ตระกุล ชำนาญ	กรรมการ
	5. พระพิทักษ์ จานิสสร, ดร.	กรรมการ
	6. พระมหามนตรี อธิกาโร	กรรมการ
	7. นายธีรศักดิ์ แสนวังทอง	กรรมการ
	8. นายวิรัช ภูมาศรี	กรรมการ
	9. นายกิตติคุณ ภูลายยาว	กรรมการ
	10. ผศ.พูลสุข กรรณาริก	กรรมการ
	11. นางสาววารารณ์ ชนะจันท์ตา	กรรมการ
	12. นางสาวอัญชลี แสงเพชร	กรรมการและเลขานุการ
	13. ดร.อรรถพงษ์ ผิวเหลือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	14. นายอุทัย ขุมเหล็ก	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน่วยงาน/ส่วนงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

1. ประวัติหน่วยงาน/ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อาจจำแนกตามระยะเวลาที่ได้พัฒนามาจนถึง ปัจจุบัน (พ.ศ.2563) ได้ 2 ยุค ดังนี้

ยุคที่ 1 (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จัดอยู่ในระยะยุคที่ 2 พร้อมกับวิทยาเขต วิทยาลัย อื่นๆที่ได้ขยายตัวออกไปยังภูมิภาคของประเทศไทย ประกอบด้วยวิทยาเขต 7 แห่ง และวิทยาลัย 1 แห่ง รวมเป็น 8 แห่ง

วิทยาเขตล้านนาเกิดขึ้นจากแนวความคิดและความพยายามของนายอุทัย บุญเย็น ป.ธ.8, พ.ม., ศน.บ., M.A. ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย รุ่นที่ 23 ที่ต้องการสนองคุณสถาบันโดยการขยายเครือข่ายไปยังภูมิภาค นายอุทัย บุญเย็น ได้เสนอแนวความคิดที่จะจัดตั้งวิทยาเขตขึ้นที่วัดล้านนาญาณสังวราราม ต่อพระเดชพระคุณพระพุทฺทพจนนาราม (จันทร์ กุสโล) เมื่อครั้งยังดำรงสมณศักดิ์เป็น พระเทพกวี (จันทร์ กุสโล) เจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน-แม่ฮ่องสอน ระหว่างมีการสัมมนาผู้บริหารการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ณ วัดล้านนาญาณสังวราราม ตำบลช่วงเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2533 พระเดชพระคุณพระพุทฺทพจนนาราม (จันทร์ กุสโล) ได้แนะนำให้ไปขอคำปรึกษา จากศาสตราจารย์เกียรติคุณแสง จันทร์งาม ป.ธ. 6, ศน.บ., A.I.E., M.A. ศิษย์เก่า มมร. รุ่นที่ 1 ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ต่อมาพระเดชพระคุณพระพุทฺธพจนวราภรณ์ (จันทร์ กุสโล) ศาสตราจารย์เกียรติคุณแสง จันทร์งาม และ นายอุทัย บุญเย็น ได้เข้าพบพระเดชพระคุณพระธรรมดิลก (ขันตี ขนดีโก) เจ้าอาวาสวัดเจติยหลวงวรวิหาร รองเจ้าคณะภาค 4-5-6-7 (ธ) เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ที่จะเปิดวิทยาเขต โดยขอเปลี่ยนสถานที่จากวัดล้านนาญาณสังวราราม มาเป็นวัดเจติยหลวงวรวิหารแทน พระเดชพระคุณพระธรรมดิลก (ขันตี ขนดีโก) ยินดีและอนุญาตให้ใช้วัดเจติยหลวงวรวิหารเป็นสถานที่ตั้ง โดยมอบหอสมุดแหวน สุจิณโณ เป็นสำนักงานวิทยาเขต และมอบอาคารสามัคคีวิทยาทานเป็นอาคารเรียน เมื่อได้สถานที่ตั้งวิทยาเขตแล้ว นายอุทัย บุญเย็น ได้รวบรวมเพื่อนร่วมอุดมการณ์

ระยะแรกได้ 4 คน คือ นายกมล บุตรซารี นายบัณฑิต รอดเทียน นายเมธีรัตน์ นวะบุศย์และนางสาววาสนา วงศ์ยิ้มย่อง

ยุคที่ 2 : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ยุคเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ (พ.ศ. 2540 – ปัจจุบัน)

สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เป็นเขตการศึกษาหนึ่งของ มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา อันมีนามว่า “สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย” ได้พัฒนามาเป็นมหาวิทยาลัย ของรัฐ ได้นามใหม่ว่า “มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” โดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นเรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540” กล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นนิติบุคคล และเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาที่กว้างกว่าเดิม คือ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและ คฤหัสถ์ รวมทั้งทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (มาตรา 6)

ในช่วงศตวรรษที่ 2 ของวิทยาเขตล้านนา กิจการของวิทยาเขตมีการขยายตัวเป็นอย่างมาก กล่าวคือเมื่อมีฐานะความเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ นิติบุคคลแล้ว จำเป็นต้องมีหลักและวิธีคิดใหม่ พร้อมสร้างกระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ที่ก้าวหน้า กว้างไกลกว่า ทั่วยุคเหตุการณ์ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการ การจัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียน หรือผู้รับบริการเป็นสำคัญ เช่น ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการเปิดสอนหลายสาขาวิชาเพิ่มขึ้น พร้อมเปิดรับนักศึกษาคฤหัสถ์เป็นปีแรกในปีการศึกษา 2544 ในภาคพิเศษนอกเวลาทำการ เปิดสอนในภาคปกติสำหรับนักศึกษาทั่วไปควบคู่กับนักศึกษาบรรพชิตเป็นคู่ขนานไปในปีการศึกษา 2546 และเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา ในปีการศึกษา 2546 เป็นต้นมา ทำให้ยอดจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ทรัพยากรการศึกษา ทรัพยากรด้านกายภาพไม่เพียงพอเป็นอย่างมาก เช่น อาคารสถานที่ใช้เป็นห้องเรียน สถานที่จอดยานพาหนะไม่สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ

ผู้บริหารจึงได้มีแนวคิดในการขยายพื้นที่ไปยังด้านนอกวัดเจติยหลวงวรวิหาร สำหรับเป็นที่ตั้งวิทยาเขต โดยการศึกษาและแสวงหาพื้นที่ในการขยายที่ตั้งแห่งใหม่ของวิทยาเขต ในปีพ.ศ. 2554 เป็นคราวที่วิทยาเขตล้านนา ครบรอบ 2 ทศวรรษแห่งการสถาปนา จึงได้จัดซื้อที่ดินแปลงแรกในเดือนกรกฎาคม 2554 และแปลงที่ 2 ในช่วงถัดมาไม่นาน โดยใช้เงินรายได้ของวิทยาเขตทั้งหมด ณ ที่ตั้งบ้านป่าตาล ตำบลบวค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มพัฒนาที่ดินและก่อสร้างอาคารปฏิบัติธรรมเป็นหลังแรก ก่อสร้างอาคารเรียนหลังที่ 1 เมื่อปี

พ.ศ.2559 พร้อมทั้งอาคารเรียนหลังที่ 2 สร้างระบบงานสาธารณูปโภคในโครงการทั้งหมดโดยงบประมาณแผ่นดิน และในปีการศึกษา 2563 ได้เปิดทำการเรียนการสอนระดับคุณวุฒิบัณฑิตสาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา เป็นปีแรก ในปีการศึกษา 2564/1 คณะกรรมการประจำวิทยาเขตได้อนุมัติแผนที่จะเปิดใช้อาคารเรียนที่ตั้งแห่งใหม่ในระดับบัณฑิตศึกษา พร้อมทั้งระดับปริญญาตรีภาคพิเศษเสาร์อาทิตย์เป็นปีแรก คู่ขนานไปกับที่ตั้งในวัดเจติยหลวง วรวิหาร เมืองเชียงใหม่ด้วย

2. ที่มาและความสำคัญ

ภารกิจหลักของอาจารย์มหาวิทยาลัยคือ การสอน การวิจัย และบริการทางวิชาการ สัดส่วนการแบ่งงานทั้ง 3 ด้านมีความแตกต่างกันไปในแต่ละมหาวิทยาลัย งานสอนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมากจากในอดีต ด้วยเนื้อหาวิชาและองค์ความรู้ต่าง ๆ อยู่ในรูปสื่อดิจิทัลเป็นส่วนใหญ่หรืออยู่ในแหล่งที่สืบค้นได้สะดวก ประกอบกับรูปแบบการเรียนและการใช้ชีวิตของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ทำให้การสอนแบบที่อาจารย์นำเนื้อหาจากตำราเรียนมาบรรยายโดยตรงจึงไม่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงอีกต่อไป การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ผลวิจัยรวมทั้งกระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน และนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ของผู้เรียนตามความมุ่งหมายของรายวิชาและหลักสูตร

ทุนอุดหนุนวิจัยเป็นทุนสนับสนุนให้นักวิจัยทำวิจัยพื้นฐานและมีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ทำวิจัยต่อยอดตามความต้องการขององค์กรหรือหน่วยงานที่สนับสนุนทุนวิจัย สามารถพัฒนาผลงานวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนสร้างผลงานวิจัยที่สามารถจดสิทธิบัตรและค้นคิด สิ่งประดิษฐ์ที่นวัตกรรมสูง แนวปฏิบัติที่ดีในการหาทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษาประกาศ ข้อกำหนดช่วงวันที่กำหนดส่งข้อเสนอ รูปแบบการเขียนและแบบฟอร์มในการเสนอขอทุนวิจัย ตลอดจนวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างโครงการวิจัยของคนอื่นที่ได้รับทุนไปแล้ว กับโครงการวิจัยที่จะเสนอขอทุนวิจัยว่าซ้ำกันหรือไม่ ส่งผลกระทบต่อวงการวิชาการสังคมวงกว้างหรือสร้างความรู้ใหม่ซึ่งผู้ให้ทุนต้องการหรือไม่ ตลอดจนกำหนดวงเงินทำวิจัยที่มีความคุ้มค่า เหมาะสม เพื่อสร้างและส่งเสริมความเชื่อถือได้แก่ผู้ให้ทุนแนวปฏิบัติที่ได้จากการจัดการความรู้นี้เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะแก่นักวิจัยและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยให้สามารถหาและของบประมาณเพื่อการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกจนประสบความสำเร็จและทำยอด แนวปฏิบัตินี้ไม่เพียงเป็นประโยชน์แก่นักวิจัยรุ่นใหม่และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาอื่นและสถาบันวิจัยก็สามารถนำแนวปฏิบัตินี้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อีกด้วย

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีเทคนิคในการเขียนโครงการวิจัยที่ดี เพื่อช่วยให้ได้รับการพิจารณาสนับสนุนทุนจากหน่วยงานภายนอก

3.2 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้วิจัยสามารถทำวิจัยได้สำเร็จเป็นผลงานของตนเองและของสถาบัน

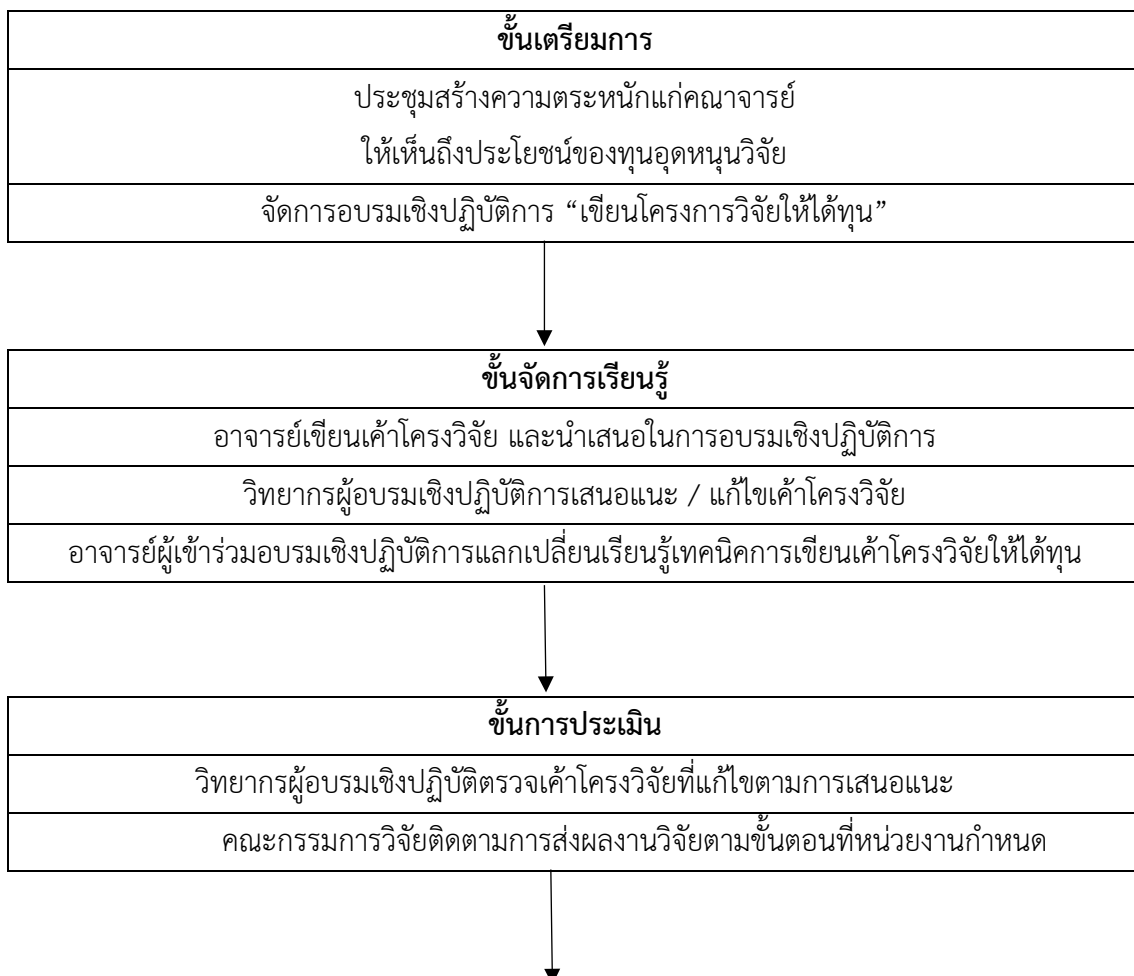
3.3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้วิจัยทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสอนนักศึกษาและเพื่อดำรง

กระบวนการจัดการความรู้ดำเนินการโดย	
คณะกรรมการจัดการความรู้	
ประชุมวางแผนเพื่อกำหนดประเด็นความรู้	
จัดทำแผนการจัดการความรู้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์	
ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการความรู้	
- การระบুকความรู้	- การคัดเลือก การรวบรวม การจัดเก็บความรู้
- การเข้าถึงข้อมูล และการแลกเปลี่ยนความรู้	การสร้างบรรยากาศ/วัฒนธรรมการจัดการความรู้

สถานภาพทางวิชาการใน วิชาชีพของตนเอง

3.4 เพื่อสนับสนุนให้ภารกิจด้านการวิจัยของสถาบันมีความต่อเนื่อง เกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจนและมีความลุ่มลึก เพียงพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

4. แนวทางการดำเนินการตามหลัก PDCA

ขั้นสรุปและรายงาน
คณะกรรมการวิจัยสรุปและรายงานจำนวนงานวิจัยที่ได้ทุนอุดหนุนวิจัย
ผู้วิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยส่งผลงานวิจัยตามเวลาและขั้นตอนที่กำหนด

5. ผลการดำเนินงาน

5.1 ผลการดำเนินการเชิงปริมาณ

- 1) หลักสูตรมีจำนวนวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนมากขึ้น
- 2) หลักสูตรและมร.ล้านนามีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพมากขึ้น

5.2 ผลการดำเนินการเชิงคุณภาพ

- 1) อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเขียนโครงการวิจัยให้ได้ทุนได้ถูกต้องมากขึ้น
- 2) ผลงานวิจัยของอาจารย์มีคุณภาพ สามารถต่อยอดเป็นผลงานวิชาการ และเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- 6.1 อาจารย์มีความมุ่งมั่นของตนเองเพื่อให้มีผลงานวิชาการที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น
- 6.2 ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมร.ล้านนา คอยชี้แนะแนวทางและช่วยเหลือในกระบวนการทำวิจัย
- 6.3 มีระบบและกลไกในการขับเคลื่อนชัดเจนขึ้น เห็นกระบวนการสร้างผลงานเชิงประจักษ์
- 6.4 มีการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

7. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
7.1 ผู้วิจัยบางคนไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนและแผนงานการทำวิจัยที่กำหนด	คณะกรรมการวิจัยจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิช่วยชี้แนะแนวทางและช่วยเหลือในกระบวนการทำวิจัย ตั้งแต่การพัฒนาโครงร่างวิจัย ติดตามความก้าวหน้างานวิจัยตลอดจนถึงการเขียนบทความเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่
7.2 ผู้วิจัยไม่มีข้อมูลแหล่งทุนวิจัย	ประชาสัมพันธ์แหล่งทุน ให้อาจารย์และเครือข่ายวิจัยได้รับทุนวิจัยเพิ่มขึ้น

8. ประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ

- 8.1 ผู้วิจัยมีเทคนิคในการเขียนโครงการวิจัยที่ดี เพื่อช่วยให้ได้รับการพิจารณาสนับสนุนทุนจากหน่วยงานภายนอก

8.2 ผู้วิจัยสามารถทำวิจัยได้สำเร็จเป็นผลงานของตนเองและของสถาบัน

8.3 ผู้วิจัยทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสอนนักศึกษาและเพื่อดำรงสถานภาพทางวิชาการใน วิชาชีพของ
ตนเอง

8.4 ภารกิจด้านการวิจัยของสถาบันมีความต่อเนื่อง เกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจนและมีความมุ่งมั่นเพียงพอที่จะ
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง